

Wytyczne dotyczące praktyki

Nieoficjalne tłumaczenie przygotowane
przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej
Należy pamiętać, że oficjalnymi językami Europejskiego Trybunału Praw
Człowieka są angielski i francuski, w których publikowane są orzeczenia i inne
dokumenty Trybunału

Uwaga, niniejsze wydanie nie zawiera zmian wprowadzonych po dniu 23 czerwca 2023 r. Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie ponosi odpowiedzialności z tytułu braku pełnej aktualności niniejszego tłumaczenia. Dla pewności należy każdorazowo zapoznać się z aktualną wersją Wytycznych dotyczących praktyki w oryginalnej wersji językowej – angielskiej lub francuskiej – dostępnej na stronie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

Wnioski o środki tymczasowe¹

(Reguła 39 Regulaminu Trybunału)

Zgodnie z Regułą 39 Regulaminu Trybunału Trybunał może wydać środki tymczasowe, które wiążą zainteresowane państwo.

Środki tymczasowe stosuje się tylko w wyjątkowych przypadkach. Trybunał nałoży środek tymczasowy na dane Państwo-Stronę jedynie wówczas, gdy po ocenie wszystkich właściwych informacji uzna, że skarżącemu zagraża realna, poważna, nieodwracalna szkoda w przypadku niezastosowania tego środka.

Skarżący lub ich prawni przedstawiciele², którzy występują z wnioskiem o zastosowanie środka tymczasowego zgodnie z Regułą 39 Regulaminu Trybunału, powinni działać zgodnie z poniżej wskazanymi wymogami.

I. Załączane dane

Każdy wniosek składany do Trybunału musi zawierać uzasadnienie. Skarżący powinien w szczególności określić dokładnie podstawy swoich obaw, charakter podnoszonych zagrożeń oraz przepisy Konwencji, których naruszenie zarzuca.

Samo odesłanie do argumentacji zawartej w innych dokumentach lub w postępowaniu krajowym nie jest wystarczające. Konieczne jest, aby do wniosku załączyć wszystkie niezbędne potwierdzające dokumenty, w szczególności właściwe orzeczenia krajowego sądu, trybunału lub inne decyzje wraz z pozostałą dokumentacją uzasadniającą twierdzenia skarżącego.

W przypadku gdy wniosek o zastosowanie środka tymczasowego jest niekompletny, Trybunał nie jest zobowiązany kontaktować się ze skarżącymi, a wnioski niezawierające informacji niezbędnych do podjęcia decyzji nie są co do zasady przedkładane do decyzji.

Jeżeli sprawa jest już zawisła przed Trybunałem, należy wskazać sygnaturę przypisaną skardze.

W sprawach dotyczących ekstradycji lub deportacji należy szczegółowo wskazać dane dotyczące oczekiwanej daty i czasu wydania lub wydalenia, adresu skarżącego lub miejsca pozbawienia wolności oraz urzędową sygnaturę jego sprawy. Należy jak najszybciej zawiadamiać Trybunał o każdej zmianie tych danych (daty i czasu wydania lub wydalenia, adresu itd.).

1. Wytyczne dotyczące praktyki wydane 5 marca 2003 r. przez Przewodniczącego Trybunału zgodnie z Regułą 32 Regulaminu Trybunału i zmienione 16 października 2009 r., 7 lipca 2011 r. i 3 maja 2022 r.

2. Istotne znaczenie ma podanie pełnych danych kontaktowych.

W miarę możliwości wniosek należy sporządzić w jednym z języków urzędowych Układających się Stron.

Trybunał może podjąć decyzję w sprawie dopuszczalności danej sprawy równocześnie z rozpatrzeniem wniosku o zastosowanie środków tymczasowych.

II. Składanie wniosków przez stronę internetową „ECHR Rule 39 Site”, faksem lub pocztą

Wnioski o zastosowanie środków tymczasowych na podstawie Reguły 39 należy przysyłać przez stronę internetową „ECHR Rule 39 Site”, tele faksem lub pocztą³ Trybunał nie będzie rozpatrywał wniosków wysłanych pocztą elektroniczną. Wszystkie wnioski złożone telefaksem lub pocztą powinny być oznaczone pogrubioną czcionką na pierwszej stronie wniosku w następujący sposób:

„Reguła 39 – Pilne

Osoba do kontaktu (nazwisko i dane kontaktowe): ...

[W sprawach ekstradycji lub deportacji]

Data i czas wydania lub wydalenia oraz miejsce przeznaczenia: ...”

III. Składanie wniosków w odpowiednim czasie

Wnioski o zastosowanie środków tymczasowych powinny być przedkładane niezwłocznie po wydaniu ostatecznej decyzji krajowej, aby zapewnić Trybunałowi i jego Kancelarii wystarczający czas na zbadanie sprawy. Trybunał może nie być w stanie rozpatrzyć wniosków w sprawach o wydalenie lub ekstradycję otrzymanych na mniej niż jeden dzień roboczy przed planowanym terminem wydania lub wydalenia⁴.

Gdy zbliża się wydanie ostatecznej krajowej decyzji oraz istnieje ryzyko natychmiastowego jej wykonania, w szczególności w sprawach ekstradycji lub deportacji, skarżący i ich przedstawiciele powinni złożyć wniosek o zastosowanie środków tymczasowych bez oczekiwania na tę decyzję, wyraźnie wskazując datę, w której zostanie ona podjęta, oraz zastrzeżenie, że składany wniosek jest uzależniony od tego, czy ostateczna decyzja krajowa będzie negatywna.

IV. Środki krajowe o skutku zawieszającym

Trybunał nie jest sądem odwoławczym względem sądów krajowych, a skarżący w sprawach o ekstradycję i wydalenie, zanim wystąpią do Trybunału z wnioskiem o zastosowanie środków tymczasowych, powinni skorzystać z krajowych środków odwoławczych, które mogą doprowadzić do zawieszenia wydania lub wydalenia. Jeżeli skarżący ma możliwość skorzystania z krajowych środków odwoławczych o skutku zawieszającym, Trybunał nie stosuje Reguły 39 w celu zapobieżenia wydaniu lub wydaleniu.

V. Kontynuacja

Skarżący, którzy wystąpili z wnioskiem o zastosowanie środka tymczasowego zgodnie z Regułą 39, muszą udzielać odpowiedzi na korespondencję otrzymywaną z Kancelarii Trybunału. W szczególności, w przypadku odmowy zastosowania środka tymczasowego, skarżący powinni informować Trybunał, czy życzą sobie dalszego rozpatrywania skargi. Jeżeli zastosowano środek tymczasowy, skarżący mają obowiązek regularnego i niezwłocznego informowania Trybunału o stanie jakiegokolwiek toczącego się postępowania krajowego. Niewywiązanie się z tego obowiązku może doprowadzić do skreślenia sprawy z listy spraw Trybunału.

3. Należy wziąć pod uwagę, że wnioski składane pocztą nie mogą być wysyłane listem zwykłym.

4. Lista dni ustawowo wolnych od pracy i innych dni wolnych, w których Kancelaria Trybunału jest nieczynna, znajduje się na stronie internetowej Trybunału:

